

त्यावर दिलेल्या नियामक आणि पर्यवेक्षण कार्याचा भाग म्हणून, भारतीय रिझर्व्ह बँक व्यावसायिक बँका, वित्तीय संस्था, अधिकृत डीलर आणि नॉन-बँकिंग वित्तीय संस्थांकडून विविध निश्चित फॉर्मेट डाटा (ज्याला 'रिटर्न' म्हणतात) संकलित करते. यापैकी अनेक रिटर्न्स हे रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया अॅक्ट 1934, बँकिंग रेग्युलेशन अॅक्ट 1949, फॉरेन एक्स्चेंज मॅनेजमेंट अॅक्ट 1999, इ. अंतर्गत वैधानिक आहेत. **या रिटर्नची सबमिशन फ्रिकेन्सी दैनंदिन, साप्ताहिक, पाक्षिक, मासिक, तिमाही, अर्ध-वार्षिक किंवा वार्षिक असू शकते.**

रिटर्न सादर करण्याच्या पारंपारिक पद्धती पारंपारिक आणि नॉन-वेब आधारित कम्युनिकेशनच्या पद्धतींचे अनुसरण करतात, जसे की, पोस्टल सर्व्हिस, फॅक्स आणि ईमेलद्वारे पाठवलेल्या पीडीएफ फाईल्सद्वारे पाठविलेल्या हार्ड कॉपी. रिटर्न भरण्याच्या या सर्व पद्धतींमध्ये स्वतःच्या मर्यादा आहेत. म्हणूनच एकल इलेक्ट्रॉनिक परतावा सादर करण्यासाठी विंडो ऍनओआरजी विकसित करण्याची गरज भासली ज्यामुळे ऑनलाईन रिटर्न फाईलिंग सिस्टीम (किंवा एफएस) आले. रिटर्नच्या ऑनलाईन फाईलिंगचा भाग म्हणून, भारतीय रिझर्व्ह बँकेला सर्वोत्तम आंतरराष्ट्रीय तंत्रज्ञान उपाययोजनाचा अवलंब करण्याची गरज वाटली. अशा प्रकारे रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने एक्स्टेन्सिबल बिझनेस रिपोर्टिंग भाषा (एक्सबीआरएल) स्वीकारली, जी बिझनेस रिपोर्टिंगचे मानकीकरण, विशेषतः फायनान्शियल रिपोर्टिंगचा प्रयत्न करते. ओआरएफएस रिटर्नमध्ये कोणतेही प्रमाणीकरण करत नाही, तरीही एक्सबीआरएल सर्व रिटर्नमध्ये जागतिक मानकांची अंमलबजावणी करण्यास सक्षम आहे. आर्थिक विभागांचा विचार न करता संपूर्ण आर्थिक क्षेत्रासाठी वर्गीकरण निर्माण करण्याचा प्रयत्न आहे. ही वेबसाइट ओआरएफएस आणि एक्सबीआरएल दोन्ही माध्यमातून परताव्याचे ऑनलाईन सादरीकरण करते. रिटर्न सादर करण्याच्या इतर पारंपारिक प्रकारांसह हे सह-अस्तित्वात आहे. त्रुटी आढळली <http://wcfrienglish/Service> येथे कोणत्याही एंडपॉईंट ऐकू नव्हते. ती मेसेज स्वीकारू शकते. हे अनेकदा चुकीचा अॅड्रेस किंवा साबण कृतीमुळे होते. अधिक तपशिलासाठी, जर उपस्थित असल्यास, अंतर्भूत धारणा पाहा.

एक्सबीआरएल म्हणजे विस्तारणीय व्यवसाय रिपोर्टिंग भाषा. ही व्यवसाय आणि आर्थिक डाटाच्या इलेक्ट्रॉनिक संवादाची भाषा आहे जी जगभरातील व्यवसाय रिपोर्टिंगमध्ये क्रांती घडवत आहे. अशा व्यवसायाची माहिती तयार करणे, प्रसारित करणे, वापरणे किंवा विश्लेषण करणे आवश्यक असलेल्या सर्वांना हे प्रमुख लाभ प्रदान करते. एक्सबीआरएल वापरण्याच्या काही फायद्यांमध्ये खर्चाची बचत, अधिक कार्यक्षमता, सुधारित अचूकता आणि आर्थिक डाटा पुरवणे किंवा वापरण्यात सहभागी असलेल्या सर्व व्यक्तींना योग्यता समाविष्ट आहे.

एक्सबीआरएलच्या मागेची मूलभूत कल्पना ही आहे की आर्थिक माहितीला मजकूर किंवा संख्यात्मक वस्तूंचा ब्लॉक म्हणून विचारात घेण्याऐवजी, एक युनिक इलेक्ट्रॉनिकरित्या वाचण्यायोग्य टॅग प्रत्येक वैयक्तिक आर्थिक संज्ञाशी जोडला जातो. हा केवळ डाटा किंवा टेक्स्ट नाही तर हे वैयक्तिक वस्तू इलेक्ट्रॉनिक टॅगसह हलतात. अशा प्रकारे, ते केवळ 'कंटेंट' नाही तर 'कंटेक्स्ट' देखील प्रसारित केले जात आहे. हा 'XML' भाषांच्या कुटुंबापैकी एक आहे जो व्यवसाय आणि इंटरनेटवर माहिती संवाद साधण्याचे मानक साधन बनत आहे.

2. फॉरेन एक्स्चेंज रिझर्व्ह*								
आयटम	ऑगस्ट 4, 2023 पर्यंत		यावर भिन्नता					
			आठवडा		अंतिम-मार्च 2023		वर्ष	
	सीआर.	यूएस\$ एमएन.	सीआर.	यूएस\$ एमएन.	सीआर.	यूएस\$ एमएन.	सीआर.	यूएस\$ एमएन.
	1	2	3	4	5	6	7	8
1 एकूण राखीव	4982323	601453	15185	-2417	228058	23004	439708	28475
1.1 फॉरेन करन्सी अॅसेट्स #	4418603	533400	15182	-1937	229471	23708	378009	23753
1.2 सोने	370124	44680	764	-224	-1376	-520	50511	4367
1.3 एसडीआर	151376	18274	-339	-171	212	-118	8424	243
आयएमएफ मध्ये 1.4 रिझर्व्ह स्थिती	42220	5099	-422	-86	-248	-66	2764	112
* फरक, जर असल्यास, राउंड ऑफ केल्यामुळे असेल.								
# (अ) एसडीआर होल्डिंग्स अंतर्गत समाविष्ट केल्यामुळे रिझर्व्ह बँकेच्या एसडीआर होल्डिंग्स वगळून; (ब) आयआयएफसी (यूके) द्वारे जारी केलेल्या बॉंडमध्ये इन्व्हेस्टमेंट; आणि (सी) सार्क करन्सी स्वेप व्यवस्था अंतर्गत दिलेली रक्कम.								